

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacția și Administrația
Braşov, Str. Prundului Nr. 15.
Telefon 226.

Apare seara în fiecare zi de lucru.

Abonamentul:

Pe un an Lei 60
Pe 1/2 an " 30
Pe 1/4 an " 15

Entru streintatole indoiit

Sfârşitul rezervei

Atât în Ardeal, cât și în vechiul regat se fac mari pregătiri în vederea alegerilor, cari, să sperăm, nu vor mai fi amânate din nou; după cum se prevede, în toamnă Constituanta întrunită va pune temelile sănatoase și drepte ale României întregite.

De altă parte, guvernul Brătianu, după cum se știe, are să se retragă pe chestiunea externă, cedând locul altora, cari vor conduce și alegerile.

Viața politică a statului român trece deci prin faze importante și decisive, cari nu ne mai pot lăsa indiferenți.

După actul de unire, săvârșit la Alba-Iulia, noi transilvănenii ni-am fixat cu o linie de conduită politică, o completă rezervă față de luptele de partid de dincolo. Frații din regatul vechin, după cum era și natural, au răspuns cu aceeași rezervă față de problemele politice noastre interne. Printr-o învoială tăcută, din care n'a lipsit bunul simț, se stabilește între noi oarecum o reciprocă desinteresare pentru anumite chestii.

Această ținută rezervată, care s'a respectat cu sfințenie de către ambele părți, și-a avut roadele ei bune. Mîntea nu ni-a fost întunecată de pasiune și temperamentul nu ni-a fost atîtat de pasiunea luptei: am fost deci în măsură să ne observăm, unul pe altul, în mod obiectiv, să ne înțelegem și să ne cunoaștem mai bine. Noi transilvănenii am aflat astfel, că înaltul pedestal moral, pe care, se presupunea și afirma, că stătim, e o simplă iluzie; cele câteva luni de proprie viață de stat ne-au convins pe deplin, că nici noi nu prea rezistăm tentațiilor, iar cât privește inteligența și priceperea suntem inferiori fraților de dincolo.

În schimb s'a adevărit, că Popescu, oricât ar fi de ușuratic, își iubește țara și e capabil de îndreptare și progres, poate mai capabil decât noi!

Scurt: enorma distanță morală și politică care se presupunea, că există între noi, s'a dovedit o creație a imaginației noastre, saturată de minciuni unguerești tendențioase. Și acum, după ce ne-am cunoscut reciproc calitățile și defectele, după ce am văzut, cari forme sociale și politice corespund mai bine legilor progresului și individualității noastre etnice, o colaborare în vederea unificării, promite a avea rezultate satisfăcătoare.

Căci atât schimbarea apropiată de guvern, cât și întrunirea Constituantei vor grăbi în mod fatal unificarea și deci sfârșitul rezervei de până acum. Oricât ni-ar conveni semi-izolarea de astăzi, evenimentele ne vor sili în curând să luăm o atitudine față de țară, să ne spunem și noi cuvântul.

Vom căuta deci să fixăm principiile generale, cari trebuie să determine conduita noastră politică. Partidul național, care reprezintă imensa majoritate a poporului român

din Transilvania, nu și-a încheiat încă opera de desrobire: după emanciparea politică trebuie să vină emanciparea economică. În condiții mai favorabile, ce-i drept, avem să luptăm însă împotriva aceluiași elemente și împotriva aceluiași tendințe de cucerire. Cât privește politica internă, partidul național va trebui să-și păstreze încă multă vreme un caracter oarecum local. E înafară de orice discuție, că aici în Transilvania se va simți încă multă vreme nevoia unei largi opere naționale, iar această operă nimeni, ca și noi cei de-aici nu e în măsură s'o facă.

Fără îndoială soarta Transilvaniei e și a României întregi, fiind noi o parte din un tot organic. Soarta noastră va interesa și pe celelalte partide, după cum noi nu vom putea rămânea indiferenți, față de celelalte probleme ale politicii interne. E firesc însă, ca obiectul principal al preocupărilor noastre să-l constituie stările speciale ale acestei provincii.

În politica externă, noi nu vom putea sprijini decât pe aceea, cari urmăresc desăvârșita emancipare politică și economică a țării. Dacă sângele românesc s'a vărsat cu atâta generozitate, noi, cei rămași în viață, tocmii din pietate pentru acest sânge sacrificat, nu putem accepta lanțurile robiei, întinse fiind chiar de prieteni. Nu putem înțelege, ca comorile acestui pământ să fie ale altuia, decât ale celor, cari le-au apărat cu propriul lor sânge.

Cei, cari vreau să deschidă largi porțile țării, înaintea finanței ovrăiești, având o grijă exagerată pentru soarta unei rase parazitare și incapabilă de muncă productivă, acești bărbați de stat, oricât de abili și inteligenți ar fi, nu pot conta la simpatia noastră.

Inginerul Augustin Maier

Inginerul Augustin Maier a fost numit profesor de fizică tehnologică la Universitatea, acum românească, din Cluj. E un nume prea puțin cunoscut la noi, iar înainte cu un an era și mai puțin cunoscut; de altfel e și natural într-o societate, care la fixarea valorilor se lasă așa de ușor ademinită de aparențe.

Inginerul Maier nu e din rândul oamenilor gălăgioși, cari cu o stăruitoare energie își alifesează mereu numele, croind prin zgomet atmosferă favorabilă, pe care meritul de cele mai multe ori n'o poate justifica.

Inginerul e un om de bun simț (ce rar e acest articol!) de-o nobilă modestie, dar conștient de valoarea sa; așa înseamnă, că nu măgulște niciodată slăbiciunile celor mari, nu vanează situații, dar nici nu cedează nimic din drepturile, ce i-se cuvin.

Văzându-l mic și brunet, îmbrăcat modest, te surprinde cuvântul franc, aspru și puternic, prin care se revarsă forța unei adânci convingeri și a unei veniți neclintite.

A avut o polemică cu un inginer american, pe care revistele științifice de pe vremuri au remarcat-o; are invenții, despre cari oamenii competenți vorbesc cu mare respect; nu l-am auzit însă niciodată relevându-și meritele, ba s'a ferit și de cea mai fină aluzie pe chestiunea asta. Sunt oameni, cari au o concepție universală egocentrică: toate evenimentele se produc fiindcă există ei și întreagă viața socială se desfașură în jurul prețioasei lor persoane; pe inginerul Maier nu l-am auzit însă niciodată vorbind despre

sine: tot ce știu despre el, am aflat dela alții, deși doi ani de zile în Pesta, ne întâlneau aproape în fiecare zi.

Îl interesau foarte mult evenimentele războiului mondial și îndeosebi soarta neamului. Îl revolta lășitatea și ignoranța părții roaste intelectuale, îl indignau și intristau neobișnuitele politicanilor, pe cari mîntea lui clar, sufletul lui nobil și convins, le descoperea cu durere și le inferea cu asprime. Trebuie să mărturisesc, că puținii români, cari ne aflăm în „cercul redentist” al inginerului Maier, am învățat dela acest om, să cunoaștem factorii reali, cari îndrumă destinul poporului. Am învățat, că cea mai formidabilă putere este cinstea și echilibrul sufletesc.

Studentii români dela Cluj vor vedea în inginerul Maier nu un fizician, care ne face cunoaște, ci și un minunat model de om muncitor, voiață neînduplecată și inimă nobilă. Pentru neamul nostru așa de sărac în individualități puternice, inginerul Maier este o comoară: el unește în persoana sa calitățile ambelor categorii de oameni mari: el este un bărbat excepțional și ca idei, și ca caracter.

E foarte caracteristic pentru inginerul Maier a recitarea comisunei universitare, înscrinată cu redactarea rapoartelor, la care am aflat din gura celui mai competent om: „Comisia nu-l cunoaște pe inginerul Maier, și a rămas foarte surprinsă și încântată, când i-a cunoscut lucrările”

I. Cristea.

Crestături zi de zi

O conversație

Nu este imposibil ca în aceste zile marce, aliații noștri, cu cari am suferit, cu cari am îndurat atâtea, să caute să ne umilească.

— Și cu toate acestea este adevărat, moș Gligore. Dreptul minorităților la care țin cu atîta îndărărie; cele trei note, care mi le-au adresat cu ocazia ocupării Budapestei, ne-o dovedesc. S'am schimbat aliații. Legătură de sânge, legătură sufletească nu există astăzi. Fanul crează prietenii, simpatii și chiar iubiri!

— Ar fi trist, finere. Noi i-am iubit și-i iubim din suflet. Pentru ei ne-am jertfit, pentru ei am pătimit și acum chiar, cu toate bețele cari ne pun în roate, cu toate nedreptățile cari ne înfăușează, dacă s'ar întâmpla să fie nevoie unde-va pentru a le sări în ajutor, sunt sigur că nimeni n'ar sta la îndoială. Eu sunt bătrîn și totuși îmi zvăcnește inima la gândul acesta. Ce vrei, se vede că noi avem altă plămadă? Suntem prea sentimentali. Sufletul și inima predomină orice interes. Pentru noi morții n'au fost niște instrumente ale victoriei ci niște martiri ai unui ideal sfânt. Făptuirea a ceea-ce am făptuit era o poruncă din străbuni. Dacă n'am fi îndeplinit-o noi, alții ar fi venit s'o îndeplinească. Să ne lase der aliații cu sufletul pe care l'avam și cu dragostea pentru dănsii neștirbită. Noi îi iubim nu din interes, ci din iubirea pe care rasa ne-o secretează. Dacă ei ne vor face dificuțăți, noi, destinul și așa ni-l vom îndeplini. Ei vor pierde însă. O dragoste caldă, ori cât de prisos ai crede-o, ji-e necesară. Nu știi când îi vei simți nevoea. Cred că experiența le-a arătat-o...

— Nu toți judecă așa moș Gligore. Vrei să fim prieteni buni cu aliații? Să le cedăm concesii asupra petrolului, sării etc. Vezi vedea cum imediat barometrul dragostei se urcă, vezi vedea cum a doua zi valuta se urcă, vezi vedea cum urgia și barbariile noastre, care le trămbetează tendințios, tot ei în de ei, vor rămâne povești cum și sunt și vei vedea multe schimbându-se. Banul e lucru dracului Moș Gligore. Azi interesul e totul. Să ne păstrăm sufletele, să ne deschidem însă ochii realității și să vedem în jurul-e clar. Altfel dăm în gropi.

Am prins așeză această conversație între Moș Gligore și un tânăr venit de curînd din Paris. O dau ceitorilor fără nici un comentariu.

Misa

Predarea tratatului de pace delegației austriace

Lyon. — Marți se va predă tratatul de pace delegației austriace fără nici o ceremonie, al doilea document copie după tratat va fi publicat Mercuri dimineața. La 7 Septembrie se prevede semnarea tratatului care va avea loc cu solemnitate în sala vastă de piatră în castelul St. Germain.

Liga consumatorilor la Braşov

Ieri s'a ținut adunarea de constituire a ligei consumatorilor în localul liceului român.

A participat un public numeros, ceace dovedește, că apelul lansat de d-nii magistratului Mollovani și Olteanu a trezit un ecou în sufletul tuturor.

D-nul Moldovanu a mulțumit numeroasei asistențe, că a dat ascultare convocării și a propus de prezidenție al adunării pe d-nul protopop Dr. V. Saftu.

D-nul protopop între aplauzurile publice declara discuzia deschisă.

Au luat cuvîntul d-nii: Dr. Petru Metes, președintele tribunalului; Dr. R. Olteanu, magistrat; Dr. Tălașcu, medic; Dr. Dobrescu, medic; Dr. I. Blaga, directorul liceului, Ioan Tîmău și alții.

Încă din primele discuții s'a văzut, că o ieșiră a tratului se poate produce pe două căi:

Mai întâi, liga consumatorilor în înțelegere cu autoritățile și comercianții cinstiți să pornească un război împotriva samsarilor și mijlocitorilor, prin ceea-ce legătura dintre conducători și consumatori devine mai directă. Liga consumatorilor în înțelegere cu autoritățile va fixa apoi prețuri mai convenabile, ținînd seamă și de interesele comercianților cinstiți.

A doua cale este îndepărtarea populației străine din oraș, o măsură, care va provoca și o rezolvire favorabilă a crizei de locuințe. Acești streini sunt de trei categorii:

1. Funcționarii unguri, cari n'au făcut jurămîntul de credință și nu-și au locul de competență aici. Acești oameni trăiesc astăzi din comerț ilicit: în legătură cu asta servesc revizuirea livretelor de comerțanți, eliberate în cursul celor din urmă 6 luni.

2. Străinii așezați aici în cursul războiului.

3. Străinii, cari la aparență fac vilegiatură, în realitate însă fac comerț ilicit și se umeșc de tratul.

S'a mai hotărît apoi, că comitetul ligei să ceară desființarea vămii dela Pesta și a sistemului oneros de permise.

În sfârșit s'a ales un comitet, care să execute cât mai repede hotărârile ligei. Comitetul se compune din următorii: Preș: Dr. V. Saftu, protopop; v.-preș: Dr. Petru Metes, președintele Tribunalului; secretar: Ilie Cristea, profesor; men-brii: Dr. Iosif Blaga, dir. liceului; Ștefan Popovici, dir. scoalei prim; E. Sococu, consilier com.; Nicolae Mihai, dir. poștei; Dr. Ioachim Ciurea, avocat; Dr. Tălașcu, medic; Emil Popp, funcț. finanț.; Nicolae Navrea, comerciant; Ioan Tîmău, cânt. bis. și Irodion Popiște, muncitor.

Avînd în vedere caracterul pur economic al mișcării, adunarea hotărâse să primească în sălul ligei și Sași, lărgind apoi cercul de activitate și la sate.

Scrisori din București.

Bolșevismul rus

Presă străină a început să discute din nou problema bolșevismului rus, după zdrobirea teroarei roșii dela Buda-Pesta. Ea discută modalitățile de luat pentru a grăbi distrugerea anarhiei și instalarea ordinii în locul haosului oceanic care dăinuiește și se menține, cu toate succesele anunate în urmă ale lui Denikin și ale Polonszilor. Trebuie să mărturisim că deși suntem vecinii cu bolșevismul rus, totuși suntem marginiți să judecăm situația — numai după știrile pe care le primim din Apus, știri trecute prin prisma intereselor aliate care nu concordă cu interesele noastre. Aliații, fără să cunoască situația, au recunoscut guvernul reacționar al lui Colceag care voia restaurarea vechiului regim fașist în granițele de dinaintea de război. Aliații l'au trimis muniții, echipament și alimente, fiindcă ei credeau că Colceag poate să stabilească un guvern cu depline garanții, ca să și poată scoate datorită acordate Rusiei în timpul războiului și înainte de război. De sigur că guvernul român nu a putut recunoaște fracțiunea Colceag, care odată stabilită în Rusia n'ar întârzi să vină asupra Basarabiei încercînd s'o readucă la vechiul imperiu. Cu toate că se hotărâse să nu intervină și să nu se amestece deloc în afacerile rusești, Aliații de teama unei legături a bolșevicilor cu Nemții, aveau intenția să dea tot sprijinul lui Colceag spre a-l vedea cât mai curînd stăpîn pe situație. Cu toate succesele lui inițiale, dezastrul lui Colceag a venit, Bolșevicii l'au bătut. Aliații au ho-

tărât să nu-i mai dea concursul lor, în urma intervenției americane.

Pe de altă parte, însă, armatele lui Denikin anunță noi victorii în același timp cu armatele poloneze care operează la Nord. Intenția guvernului nostru, și interesul țării desigur acesta e — e să susțină armatele ucrainiene și republica ucrainiană care a declarat oficial că nu are nici o pretenție asupra Basarabiei și înțeleg să trăiască în bune raporturi de prietenie cu România. Rămînea numai să se vadă întrucît Ucraina reprezintă o individualitate ce să se mențină atunci când bolșevicii fiind distruși, partidele parnursiste cu vechii diplomați și oameni politici în frunte, vor încerca cu tot dinadinsul să restabilească granițele așa cum erau înainte de revoluție. Tendința de dominație n'a săbuit la reprezentanții vechiului regim, cari atunci când abia se anunțaseră câteva succese ale lui Colceag, ridicau pretenții asupra Basarabiei, Armeniei, ba chiar cereau mandatul Ligei Națiunilor asupra Constantino-popolului. Precum se vede, noi aveam de ales între două fracțiuni: pe de-o parte fracțiunea lui Colceag cu toate pretențiile tradiționale de dominație, și fracțiunea ucrainiană, care renunțînd formal la Basarabia dorise cele mai strînse relații cu noi. Interesele noastre e ușor de văzut unde tindeau și de aceea încurajăm mișcarea ucrainiană.

Nu putem face prognoștici, căci în politică e așa de greu de făcut și nu putem ști când se va sfârși cu anarhia și războiul din Rusia, de oarece nu cunoaștem de loc ceea-ce se petrece în interior, unde bolșevicii sunt stăpâni, deși acest lucru nu e greu de bănuț fiindcă oricine își poate închipui că acolo, unde războiul țină de cinci ani, la care se adăuga jafurile și distrugerile unei revoluții de trei ani aproape, plus blocada care face imposibilă aprovizionarea populației cu lucrurile absolut necesare, nu poate fi o viață suportabilă sub administrația de teroare a bolșevismului. Veștile pe care le primim arată că bolșevicii tot mai sunt în stare să dea loviturii armatelor care-i înțeștează. Cum se va rezolvi atunci problema rusească? Se pare că și la iarnă vom avea în Rusia aceeași stare de lucruri din prezent, de oarece armatele lui Colceag stau actualmente inactice și armatele lui Denikin nu vor putea singure să ocupe Rusia. În această situație noi suntem oarecum degajați în Răsărit atît timp cât durează această stare de lucruri. Căci Ru îi bătîndu-se între ei și istovindu-și forțele, în acest timp noi avem posibilitatea să ne consolidăm în interior. Am dori și noi cât mai grabnic restabilirea ordinii și venirea unui guvern răspunzător, lipsit de pretențiile de odinioară, cu care se putem trăi în relații de prietenie. Liniștea însă în Rusia se amână neîncet și rămînem cu convingerea că în oceanul slav ordinea încă e departe de-a fi întronată. A vorbi de intervenția armatelor aliate nu se poate, întrucît ei au declarat fîțuș că nu înțeleg să se hazardeze într-o campanie fără termen în Rusia, după războiul greșit și istovirea forțelor țării lor, lăsându-i să se descurce singuri. Așa, încît rămînem spectatori la această teatru, al cărui epilog nu putem spune când se va sfârși.

N. Bagdasar.

Nr. 1. Convocare.

Avînd în vedere Legea, Statutele și Regulamentele prin cari s'a înființat și organizat „Societatea de Cruce Roșie a României” și constatînd că, în urma Apelului meu dela 28 Mai a. c. la proiectia „Filială a Crucii Roșii din județul Treiscane” s'au înscris ca membrii activi deja peste cîincizeci de femei și bărbați și că aceștia doresc ca filiala să își înceapă cât mai curînd activitatea:

Prin aceasta convoc și declar de convocată Adunarea Generală Constituantă pe ziua de *Duminecă, la 28 Septembrie, 1919, la 11 oare a. m.* în sala festivă a prefecturii județene din orașul Sfîntul-Gheorghe, cu următorea

Ordine de zi:

1. Constatarea numărului membrilor înscriși și a taxelor plătite.
2. Alegerea unui comitet de 25 membri, și
3. Alegerea funcționarilor.

Sfîntul Gheorghe la 25 August 1919.

Eugenia Dr. Vecerde, s.

Călătoria aeriană Roma-Varșovia

Varșovia. — Aviatori italieni au asoit aici și au efectuat prima călătoria aeriană Roma-Varșovia.

Reforma agrară

— Textul proiectului decret-lege așa cum a fost modificat și primit de Marele Sfat național —

Art. 36.

Dacă după îndestularea sâtenilor va rămânea pământ disponibil, Consiliul superior va avea dreptul să înființeze conform punct 2, art. 1 al acestui decret-lege, noi proprietăți mijlocii și ferme de model. Vor avea precedență la optarea acestor fel de proprietăți cei cu pregătiri speciale sau cunoștințe practice probate.

Asemenea va avea dreptul Consiliul superior să înființeze sau completeze conform punct 2, lit. b), art. 2 sesiuni parohiale (porțiuni canonice) cât și să delimiteze până la 5 jug. cat. terenuri acomodate pentru înființarea unor mici economii de model pe seama școlilor primare sătești.

Art. 37.

La împărțirea terenului expropriat vor concura locuitorii tuturor comunelor, cari după situația lor geografică sunt avizate la acel teren, fără considerare a împrejurărilor, în care hotărâse. Pentru o mai bună arondare a hotarelor comunale și în scopul îndestulării cererilor îndreptățite, se vor putea face chiar și schimburi între comune.

Asemenea, dacă proprietarul își va oferi întreaga moșia spre expropriere, în se va putea da echivalentul maximului scutit în alt loc, fie în hotarul comunei, fie în altă parte, unde se va afla teren disponibil.

Art. 38.

Până la 1 Ianuarie 1930 pământurile distribuite sâtenilor nu se vor putea înstrăina prin acte între vii, nici împovora, afară de pretensiunile „Băncii Agrare”.

Art. 39.

Nu vor putea beneficia de pământ nici de arăzi prealabilele aceia: cari au comis acte de trădare împotriva statului român, constatate de forurile judecătorești, cari nu au urmat ordinului de chemare a Consiliului Dirigent sau au desertat din armata română, alienații și toți cari din orice cauză stau sub curatoriat sau tutelă prelungită și în sfârșit acei, pe cari comisiunea județeană îi va afla nevrednici de a fi împărțiiți cu pământ, având a hotărâi cu cel puțin trei din patru voturi. Votarea va fi secretă.

Comisiunea județeană va aprecia individual nevrednicia acelor, cari vor fi dovediți că dela preluarea puterii administrative din partea Consiliului Dirigent, au furat, jefuit, incendiat, omorât, ori că rețin în mod fraudulos valori străine și în termen de 60 zile dela promulgarea acestui decret-lege nu vor restituit aceste valori proprietarului legitim, sau nu le vor înștiința primăriilor comunale, punându-le la dispoziția statului.

Contra hotărârii comisiunii județene privitoare la împărțirea cu pământ se va putea da apel în timp de 15 zile la consiliul superior pentru reforma agrară.

Consilierul agricol al județului va avea datoria a propune comisiunii județene, să lipească de pământul primit pe aceia, cari nu îl vor lucra fără a fi împe-decați de împrejurări nestăruitoare de voiaja lor. Hotărârea comisiunii județene se va putea ataca — în timp de 15 zile — cu apel adresat consiliului superior pentru reforma agrară. Pământul ce se va lua, va trece la fondul de expropriere.

Capitol III.

Plătirea prețului de expropriere și rescumpărarea imobilelor prin noui proprietari.

Art. 40.

Rescumpărarea proprietăților și despăgubirea proprietarilor expropriați se va face prin Banca Agrară, înființată printr'un decret-lege special.

Art. 41.

Plata prețului convenit proprietarului expropriat se face în obligațiuni de stat pentru rescumpărarea imobilelor, amortizabile în cel mult 50 ani și purtătoare de dobândă de 4% pe an. Valoarea nominală este socotită la plată drept valoare reală. Obligațiunile vor fi viabile pe 10 ani.

Art. 42.

Obligațiunile de rescumpărare se vor da la mâna celor în drept numai după ce moșia va fi preluată și prețul de expropriere definitiv statorit.

Art. 43.

Proprietarul este îndatorat să-și ridice singur titlurile dela casa băncii, sau locurile designate de aceasta. Banca este datoare a-l înștiința în scrisoare recomandată despre asemenea.

(Finea va urma.)

După proiectul de lege, imigrarea europeană va fi limitată începând cu 1 Iulie 1920 la 5% din totalul indivizilor fiecărei naționalități stabiliți în Statele-Unite.

Situația dincolo de Nistru

Ucrainenii au ocupat Berdicev unde au capturat 20 de locomotive și 500 vagoane apoi Belaierkov; pe când englezii și francezii după un bombardament de 2 zile au ocupat Odesa, ajutați pe uscat de Denikin. Bolșevicii părăsesc malul Nistrului, în vreme ce populația din satele românești, Ploșe și Slobozia de dincolo de Nistru cere ajutorul armatei române împotriva bandelor. Acum s'a văzut că e lipsă de mare în Transnistria; lipsesc cu totul cărbuni, lemne și îmbrăcăminte. În Tiraspol bolșevicii, retrăgându-se au ars toate arhivele. După ultimele știri din ziua de 25 August s-au luat tratativele polono-ucrainiene. Petliura a ocupat Kievul iar bolșevicii se concentrează sub conducerea personală a lui Troțki, ca să reziste polonilor, ucrainenilor și lui Denikin.

Cinema-Apollo. Program pentru

Miercuri și Joi dela 6 și 8 oare. „Corabia cerească” dramă în 6 acte.

Studierea frontierelor bulgare

Consiliul suprem aliat a ținut ședința Luni studiind frontierele Bulgariei. Tratatul cu Bulgaria este redijiat afară de chestiunea accesului la marea Egee. Se așteaptă compromis, fie prin concesii economice făcute bulgarilor de către greci, sau prin constituirea unui mic stat internațional.

Remanierea cabinetului sârb

Belgrad. — Presa jugoslavă arată tratative în curs privitor la remanierea cabinetului sârb și formarea unui cabinet de concentrare sub președinția lui Davidovici. Opoziția ar fi dispusă să facă concesii.

Incercături pentru Indii

Londra. — Campanii de navigațiuni engleze vor face încercături la Hamburg, Bremen și Rotterdam pentru Indii.

Școlare.

Aviz școlar

Se aduce la cunoștința celor interesați, (părinților și tutorilor copiilor) fără deosebire de naționalitate, că cu ziua de 5 Septembrie a. c. se încep înscrierile la următoarele școli primare române de stat mixte din Brașov și anume:

- 1. Pentru populația din Brașov-Scheia, la școala de stat din Strada Ecaterinei Nr. 23 a.
2. Pentru populația din Brașov-Cetate, la școala de stat din Strada Cismarilor Nr. 3.
3. Pentru populația din Brașovul-vechi, la școala din Strada de mijloc Nr. 35.
4. Pentru populația din Blumena, la școala de stat din Strada Agrisilor Nr. 26.
Înscrierile se vor face în cancelariile respectivelor școli, în toate zilele dela orele 8-12 a. m. și vor dura până în 15 Septembrie a. c.
Brașov la 3 Septembrie 1919
În numele Epitropiei școlare primare române de stat.
Grigorie Popescu
epitrop, director școlar.

Școala civilă de stat din Satulung

Înscrierile pe anul școlar 1919/20 la școala civilă de stat din Satulung, cu 4 clase pentru băieți, se încep în ziua de Luni, 8 Septembrie 1919 și durează până în 14 Septembrie inclusive. Înscrierile se fac zilnic dela ora 8-12 a. m. în cancelaria direcțiunii școlare. Didactul 40 lei anual, cari se pot plăti în 2 rate anticipate. Cererile de scutire de didactul se adresează direcțiunii școlare. Fiecare elev plătește la început următoarele taxe, de cari nu poate fi nimenea scutit: pentru înscriere 20 lei, pentru fondul de pensie 4 lei, pentru mijloace de învățământ și mobilier 3 lei, anuar 2 lei, excursiuni un leu, biblioteca 2 lei, pentru elevii bolnavi 2 lei, cernaală 1 leu.

Pentru examenele particulare (private) taxa fundamentală 25 lei și de fiecare studiu 5 lei. Pentru examenele de diferență de fiecare studiu 5 lei. Pentru examenele de primire 10 lei.

Satulung, 3 Septembrie 1919. Mihailu A. Vitez director școlar.

No. 2 Școala profesională a Reuniunii Femeilor Române din Iași

Autorizată de Ministerul Instrucțiunii; cu dreptul de a libera certificate echivalente, cu acele ale școlilor statului — cuprinzând gradul I-II și II-lea, internat și semi-internat, cu ateliere de aplicație pentru croitorie, rufărie și blănărie — măriindu-și localul și putând primi mai multe eleve, face cunoscut că înscrierile se primesc de pe acum.

Afară de programul statului se preda, facultativ, cu plată separată, limba engleză, pianul.

Pensiunea anuală, pentru interne, 1200 lei plus taxa de instalare 100 lei. 1-10 Iași, str. Negruzzi No. 1

Ultima oră.

Ultima notă trimisă României

„Viitorul” dezmințe primirea ei

București. Deși ziarele franceze au publicat nota ultimă, pe care Conferința trimis-o României, totuși guvernul român, în foaia lui oficială „Viitorul”, dezmințe o asemenea notă a fost primită.

Consiliul de miniștrii de ieri

București. Aseară a avut loc un consiliu de miniștrii la ministerul de finanțe care a rezolvit chestii curente. Viitorul Consiliului de miniștrii este anunțat pentru Vineri.

Kievul ocupat de trupele lui Petliura

A fost capturat un imens material de război. — Ofensiva continuă cu succes

Tropele generalului Petliura, după luptele crâncene, cari au durat mai mult zile și cu mari pierderi de ambele părți, au ocupat capitala Ucrainei, Kievul. Au capturat un imens material de război, locomotive și multe mii de vagoane încărcate cu obuze și cartușe și alt material de război de tot felul. Ofensiva continuă cu succes.

Înțelegerea între Bela Kun și Bulgari

Bulgaria avea să atace România în același timp cu bolșevicii unguri

București. Presa franceză confirmă versiunea care circula și care consta în faptul că Bela Kun ar fi stabilit o înțelegere între el și Bulgari pentru a ataca România. Bulgarii improvizați în bolșevici trebuiau să atace România în același timp, când s-a produs ofensiva ungură.

Aviz important

Extras din ordonanța Nr. 21. și 25. modificată a comandamentului trupelor din Transilvania. Vor fi considerați ca infractari: acei cari fără rea credință prin locului publice, gări, trenuri, pe străzi etc, vor comunica, colportă, comenta în orice chip știri fie adevărate fie imagine sau păreri relative la operațiunile de război, situația și dislocarea trupelor, dispozițiunile autorităților militare sau orice chestiuni privilegiate la armata română. Această infracțiune se va judeca și condamna de pretori în prima și ultima instanță cu închisoare până la un an și cu amendă până la 2000 lei. Când faptele de mai sus se vor fi săvârșit în scop de a spiona sau trada, se aplică pedepsele prevăzute de legile penale în vigoare pe timp de război.

Bibliografie

A apărut Ghimpele No. 4, revista de umor și satiră cu următorul sumar: Scumpiștea troului și Răsul de Mă Stădă, Epigrame de Dr. Un rol îngrat de Sator, Cronica rimată de Mărcine, Tablouri, Un împăcător modern de Ion Virgul, Din Vremea Nemților de Ion frunză; D. Tarabă de Moș Sfădă, Popa din 10 sau de ion frunză, Brașoave, caricaturi etc.

Publicațiune de licitare

Comuna Bod dă în arândă prin licitațiune publică Sâmbătă în 13 Septembrie 1919 la orele 3 după prinz în cancelaria comunală birturile comunale:

- 1. Birtul cel mare „La stejar” sub Nr. 215.
- 2. Birtul de sus sub Nr. 275 și
- 3. Birtul dela „Contin” sub Nr. 51 — pe timp de 6 ani și adevă din 1 Ianuarie 1920 până în 31 Decembrie 1927.

Ofertele se pot înainta comisiunii de licitațiune până înaintea de începerea licitațiunii și au să fie prevăzute cu vadu de 10% din suma de strigare și cu declarațiunea că oferentul euncaste și să supune condițiunilor de licitare. Suma de strigare va fi:

- 1. Pentru birtul cel mare „La stejar” 4600 cor. scris patru mil șase sute coroane.
- 2. Pentru birtul de sus 5120 cor. scris cinci mil una sută și douăzeci coroane.
- 3. Pentru birtul dela „Contin” 1730 cor. scris una mie șapte sute și treizeci coroane.

Condițiunile speciale de licitare se pot vedea în cancelaria comunală în fiecare zi între orele de oficiu.

Bod în 24 August 1919. Antistia comunală:

Georg Rhein m. p. Paul Kellner m. p. primar. notar.

Anunț. Laboratoriu medical pentru di-

ferite analize de sânge, urină, spută etc. Analize de sânge „Wassermann” la boale siphilitice în Brașov Str. Vamii

Anunț

In Str. Căpitanului Nr. 9 a se capătă ghete de bărbai, femei și copii cu prețurile cele mai convenabile, cu 20-30% mai ieftin decât în altă parte. Fekete Géza, pantofar.

Încercați și veți vedea

că **Dodilo** e cel mai bun mijloc contra durerii de măsele. Se capătă în fiecare farmacie și drogherie. 21-25

D-lui Eliu Pompei

reprezentantul Consiliului Dirigent, *Resortul Agricultură și Comerț* și al Băncii Centrale de Industrie și Comerț din Sibiu.

D-l Eliu fiind permanent la Galați, este precis informat asupra prețurilor și în măsură să recomande și să pună pe Domnii Comersanți în legătură cu importatorii direcți chiar și cu cei din Brăila și Constanța.

Este în interesul propriu al Domnilor Comersanți să viziteze pe dl Eliu înaintea de a începe cumpărăturile. — Numai astfel d-lor vor putea fi scutiți de specula.

Birtul: Galați, str. Sf. Nicolae 4. Locuința Galați str. Brăilei 97.

6-6

INFORMAȚIUNI

Ciugureanu la Paris.

Ministrul Ciugureanu după inspectarea județului Hotin, a plecat în ziua de 28 August la Paris.

O Societate de navigație basarabeană.

La cercul social economic din Chișinău dl Eugen Ciugrea a dezvoltat o interesantă disertație despre nevoia înființării unei societăți de navigație basarabene, care ar activa deocamdată transporturile de cereale pe Prut, apoi pe Nistru și Dunăre.

Școala de bellearte din Chișinău.

Școala de bellearte din Chișinău se reorganizează. Aparține primăriei și e condusă de sculptorul moldovean Plămădeală. Se fac cursuri de pictură, sculptură, arhitectură și artă decorativă în vasele săli ale palatului.

Arestarea a 20 de bolșevici.

Au fost arestați încă 20 de părtași ai complotului bolșevic, de curând descoperit, și care se judecă încă de curtea marțială din Ucraina.

Concert de gală.

Luni 8 Septembrie va avea loc în orașul nostru un concert de gală sub înaltul patronaj al M. S. Reginei dat de celebrii artiști Socrate Borez și violară, și Alfred Alexandrescu pian.

Vor urma apoi concerte în Sibiu, Arad, Timișoara, Oradia, Debrețin, Cluj.

Toate aceste concerte se vor da în scop de binefacere.

Conscrierea alegătorilor.

Terminele conscrierii pentru alegătorii deputaților districți și senatorilor s'a prelungit până la 10 Septembrie a. c.

Listele alegătorilor sunt puse la dispozițiunea publicului pentru a le ceta în biroul de funcțiune și al primarului în timpul dela data sau amintită. În decursul acestui timp fiecare cetățean alegător are dreptul de a presenta în scris, sau verbal observările sale.

Toți tinerii și bărbaiții de naționalitate română și germano-sasi,

născuți în anii 1899-1890, cari s'au întors din străinătate, înainte de toate din Ungaria sau din prisoare de război, sunt provocați a se prezenta, fără întârziere în despărțământul militar orașenesc (str. Porții 63, etaj I) spre a se anunța la înrolare; aceasta cu atât mai mult cu cât orice întrelăsare va fi strict pedepsită.

Tinerii de naționalitate maghiară,

cari s'au întors acum acasă, au să se prezente numai pentru a fi luați în evidență. Brașov, 26 August 1919.

Consiliul orașenesc.

Pentru văduva Ana Crizbăgan

din Hălbiu a mai donat N. N. 50 cor.

dl Romul Maxim,

fost 6 ani concipist la poliție, e numit însărsit — după cum aflăm — căpitanu (subșef).

Ne pare bine, că meritele unui om muncitor, a fost recunoscut. Felicitările noastre.

Donațiune.

Pentru masa studenților a donat D-na Eugenia Kertsch 100 cor pentru care donațiunea direcțiunea își exprimă mulțumitele sale. —

Târgul de Teră

anual în Gyergyoszentmiklos se va ține în 4 și 5 Septembrie a. c. pentru vite și în 6 Septembrie pentru mărfuri.

Recrutarea armatei în Statele- Unite.

„Le Temps” anunță: Conform unei depeși din Washington, cu data de 17 August, generalul March șeful statului major a anunțat, că cele dintâi sute de mii de recruți pentru armata a fost înrolate 68.000; din acești oameni sunt reangajați. După calculele sale cam 5% din oamenii cari au aparținut forțelor temporare și cari au fost eliberați din serviciu, au hotărât să rămână în armată după ce s'a întreprins campania de recrutare.

O reclamațiune a ultimului prinț din Bosnia.

Ducele Miloch de Zelitch prinț al Bosniei, exofier în armata rusă, voluntar pentru durata războiului în regimentul I al legiunii străine, de prezent amloaiat la căile ferate ale statului francez, a adresat un memoriu Conferinței, insistând ca Bosnia și orașul Fiume să fie constituite într'un stat independent. Ducele Miloch învoacă datele istorice precedente, cu deosebire faptul că unul din strămoșii săi a fost deținut în 1670 de Habsburgi pentru că reclamase protecția lui Ludovic XIV. Memoriul se termină astfel:

Cer ca Jugo-Slavia să fie compusă din state mici independente, ca Statele-Unite ale Americii, și ca în cazul, când conferința ar decide contrar drepturilor mele ereditare — ceia-ce este de așteptat — să mi-se plătească și garanteze de nou ocupant o indemnitate stabilită de conferință.

Revizua legilor de imigrare.

„Le Temps” află din Washington că senatorul Dittingham a depus la Senat un proiect de lege, cerând revizuirea completă a legilor de imigrare americane.

dl Dittingham pretinde, ca imigrarea să fie limitată anual în mod precis. În exprimarea motivelor sale, el face o critică a legilor referitoare la emigrarea Asiaticilor, cu deosebire legea de excludere a Chinezilor, și a tratatului din 1917, care nu admite imigrarea populațiunii din anumite teritorii ale insulelor asiatice.